

Mendelova
univerzita
v Brně

Centrum
transferu
technologií

přednášející:

Kateřina Hartvichová,
patentová kancelář INVENTIA

Téma č. 2

Co a jak chránit průmyslovými právy

MINISTERSTVO ŠKOLSTVÍ,
MLÁDEŽE A TĚLOVÝCHOVY

EVROPSKÁ UNIE
EVROPSKÝ FOND PRO REGIONÁLNÍ ROZVOJ
INVESTICE DO VAŠÍ BUDOUCNOSTI

2007-13
OP Výzkum a vývoj
pro inovace

Možnosti nakládání s poznatky

Typy průmyslových práv

Omezení průmyslově právní ochrany

Vymáhání práv

Kombinace průmyslově právní ochrany

Možnosti nakládání s poznatky

- Publikace
- Obchodní tajemství, know-how
- Průmyslově právní ochrana

Publikace

- Poznatky poskytnuty veřejnosti za rovných podmínek, zdarma nebo za úplatu
- Žádný nárok na monopol
- V podstatě volnost užívání
- Zabrání všem (vč. autora) v pozdější snaze výsledek chránit patentem

Obchodní tajemství, know-how

- Poznatky jsou utajovány!
- Nelze publikovat
- Není možné navazovat dalším výzkumem
- Poskytuje ale časově neomezený relativně levný monopol, tj. dokud se poznatek neprozradí
- Velmi těžké reálně utajit
- Většinou sankce za zveřejnění, které „monopol“ mohou prodražit

Průmyslově právní ochrana 1

- Poznatky sděleny veřejnosti, ale zároveň je omezeno jejich užití
- POZOR! patent poskytuje monopol pouze na území, pro které je vydán, všude jinde je možné jej využívat volně
- Bez souhlasu jeho majitele jej nelze využívat
- Relativně finančně náročný, za monopol se platí poplatky

Průmyslově právní ochrana 2

- Nebrání pozdějšímu publikování a výzkumu
- Usnadňuje obchodování s vynálezy - licencování, prodej
- Zvyšuje cenu poznatku díky výhodě (monopolu), kterou poskytuje na trhu
- Nejobvyklejší formy **patent, užitný vzor, průmyslový vzor**

Patent

Užitný vzor

Průmyslový vzor

Ochranná známka

Označení původu, zeměpisné označení

Patent

- Ochrana vynálezů, tj. technických poznatků, které jsou nové (1), jsou výsledkem vynálezecké činnosti (2) a jsou průmyslově využitelné (3)
- Platnost až 20 let, léčiva a přípravky na ochranu rostlin až 25 let
- Řízení 1,5 – 11 let
- Pro: výrobky a technologie, chemicky vyrobené látky, léčiva, průmyslové produkční mikroorganismy, biotechnologické postupy a produkty získané jejich pomocí.

Užitný vzor

- Různá úprava v jednotlivých zemích
- Platnost až 6 až 10 let
- V ČR: rychlejší a levnější, registrační princip, zápis 3 – 6 měsíců, „křehký“ monopol
- Ochrana technických řešení, která jsou nová (1), průmyslově využitelná (2), přesahující rámec pouhé odborné dovednosti (3)
- Vyloučeny všechny způsoby výroby, pracovní činnosti, biologické reprodukční materiály

Průmyslový vzor

- Ochrana vnějšího vzhledu (designu) výrobku
- Platnost až 25 let

Ochranná známka

- Označení výrobků pocházejících od stejného výrobce
- Platnost neomezená, prodlužování po 10 letech

Označení původu, zeměpisné označení

- Záruka kvality spojené s místem původu výrobku

Teritorialita

- Každá země uděluje či zapisuje průmyslová práva platná POUZE pro své teritorium
- Existují **regionální úmluvy**, např. ochranná známka EU, design EU, Evropský patent
- Všechny země mají nějakou formu patentu, průmyslového vzoru, ochranné známky, nemusí mít užitný vzor, **užitný vzor není harmonizován**
- **Přihláška podle PCT** – mezinárodní patentová přihláška, na jejímž základě NENÍ udělován patent, ale uznáno datum podání, které se použije po uplynutí 30 měsíců pro národní řízení

Čas

- Patent, užitný vzor, průmyslový vzor mají dānu **maximální dobu ochrany**, po jejím vypršení se poznatek/design dostává do veřejné domény, tj. může jej obchodně využívat kdokoliv (pro výzkum jej může využívat kdokoliv již v době platnosti)
- Za **udržování v platnosti** či **obnovy doby ochrany** o předem dané časové úseky, až do dosažení maximální doby, se platí = protiblokační opatření.

- Sledovat trh a porušovatele musí majitel práva
- Vyhledávání a zabavování zboží porušujícího práva duševního vlastnictví je úkolem Celní správy – spolupráce v EU – lze výslovně vyžádat zajištění zboží na dovozu
- Prosazování práva žalobou u soudu, prosazuje majitel práva nebo je-li sjednáno, tak nabyvatel licence

Kombinace typů ochran 1

strana 15

Mendelova
univerzita
v Brně

Centrum
transferu
technologií

Kontakt:

Centrum transferu technologií (CTT MENDELU)

e-mail: ctt@mendelu.cz

telefon: 545 135 192 – 3

web: [**ctt.mendelu.cz**](http://ctt.mendelu.cz)